

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/69/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5722200205
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5722200205.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členiek senátu Mgr. Silvie Tisovej a JUDr. Miriam Štillovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, pobytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov: matka C. C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom E. F. XXXX/XX, G., t. č. bytom H. C. X, C. a otec: C. A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom Mesto G., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody, Hlboká cesta 21, 010 24 Žilina, o zvýšenie výživného, na odvolanie otca voči rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 9P/16/2022 - 107 zo dňa 27.02.2023, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom č. k. 9P/16/2022 - 107 zo dňa 27.02.2023 Okresný súd Martin (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) zvýšil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému (ďalej len „mal.“) A. zo sumy 120 eur na sumu 250 eur mesačne s účinnosťou od 20.01.2022, so zročnosťou výživného do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky (výrok I.). Nedoplatok na zvýšenom výživnom za obdobie od 20.01.2022 do 31.03.2023 vo výške 1.870,28 eur otca zaviazal splácať v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok (výrok II.). Ďalej poznamenal, že týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 4P/5/2017 zo dňa 22.01.2018 (výrok III.). Prvostupňový súd poukázal na to, že vyživovacia povinnosť otca voči mal. A. bola naposledy upravená vyššie označeným rozsudkom prvostupňového súdu sumou 120 eur mesačne s účinnosťou od jeho právoplatnosti (21.02.2018). Pri rozhodovaní vychádzal zo skutočnosti, že na strane mal. dieťaťa došlo k zmene pomerov, najmä vzrástli jeho výdavky s ohľadom na jeho vek, odôvodnené potreby a záujmy, ako aj súvisiace s rastom cien. Prihliadol na skutočnosť, že maloletý je vo veku dospievania, s ktorou skutočnosťou je spojený nárast výdavkov na stravu, ošatenie a hygienu, rovnako ako aj z dôvodu rozvoja jeho osobnosti vyžadujúceho kultúrne a športové aktivity. Poukázal na to, že otec v písomnom vyjadrení k návrhu zo dňa 19.01.2023 so zvýšením výživného na sumu 250 eur súhlasil. Nedoplatok na zročnom výživnom určil ako rozdiel medzi dosiaľ hradeným výživným a zvýšeným výživným za obdobie 14 mesiacov a 12 dní. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu (výrok IV.).

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec tvrdiac, že zvýšené výživné na základe jeho predošlých príjmov nie je možné splácať so spätnou účinnosťou od 20.01.2022. Ďalej poukázal, že sa zmenila jeho životná situácia, nakoľko po prepustení z výkonu trestu nebude v jeho

finančných možnostiach platiť výživné 250 eur so spätnou platnosťou. Tvrdil, že nemôže nastúpiť do práce, v ktorej by mu to zárobok umožňoval s tým, že v prípade nájdania zamestnania vyživovaciu povinnosť si plniť bude. Navrhol určiť výživné vo výške 200 eur mesačne, t. j. polovicu matkou vyčíslených výdavkov na maloletého.

3. K podanému odvolaniu sa matka vyjadrila v tom smere, že podľa jej názoru otec napadol rozsudok súdu prvej inštancie iba v časti zameškaného výživného za obdobie od 20.01.2022 do 31.03.2023. Zdôraznila, že tento so zvýšením výživného súhlasil, pričom podľa jej názoru situácia otca je v súčasnosti rovnaká ako v čase podania jeho vyjadrenia. Podotkla, že otec nerozporoval výšku nákladov na maloletého, a preto túto okolnosť považuje za nespornú. Poukázala na to, že medzičasom došlo k zvýšeniu výdavkov na maloletého zo sumy 400,12 eur na 456 eur mesačne, ktoré sú spôsobené zvýšením cien potravín, školného a stravného v škole a navštevovaním voľnočasovej pohybovej aktivity (atletiky). Ďalej uviedla, že maloletému kúpila notebook v hodnote 550 eur, zaplatila mu školu v prírode v sume 215 eur, ako aj lyžiarsku výstroj v sume 550 eur. Poukázala na to, že ona sa o dieťa stará, ale otec o maloletého záujem neprejavuje ani mu nad rámec výživného neposkytuje žiadne plnenie. Pokiaľ je otec v súčasnosti vo väzbe, táto okolnosť nemôže byť maloletému na škodu, pretože tento má vysokoškolské vzdelanie, je absolventom VŠMU a v minulosti pôsobil ako štatutárny orgán spoločnosti Televízia Turiec s.r.o., IČO: 31 647 308 (od 20.08.1999 do 01.11.1999). Podotkla, že bol tiež spoločníkom a konateľom ďalších štyroch spoločností. Na základe uvedeného mala za to, že je v jeho možnostiach podieľať sa na výživnom na maloletého v stanovenom rozsahu. Napadnutý rozsudok navrhla potvrdiť.

4. V odvolacej replike otec uviedol, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody nebude už môcť nastúpiť späť do zamestnania, kde pracoval a kde mal aj možnosť vyššieho zárobku, nakoľko firma zmenila majiteľa. Poukázal na to, že posledné roky vykonáva profesiu kuchára, ktorá nie je tak finančne ohodnotená ako jeho predchádzajúce zamestnania. Z dôvodu zlej finančnej situácie bol nútený požiadať aj o osobný bankrot.

Na základe uvedeného sa podľa jeho názoru nedokáže podieľať na výživnom maloletého v sume vyššej ako 200 eur mesačne.

5. Matka v odvolacej duplike namietala, že otec nemôže už teraz vedieť, že po prepustení z výkonu trestu nebude schopný platiť výživné vo výške 250 eur mesačne, keďže nevie, aký vysoký bude mať príjem. Podľa nej jednoducho výživné platiť nechce, pretože ani predchádzajúce výživné si neplnil riadne. Namietala, že otec neuviedol svoj príjem, resp. príjem, ktorý dosahoval pred vykonávaním trestu odňatia slobody ani svoje výdavky. Zdôraznila, že od posledného určenia výživného došlo k zmene pomerov na strane maloletého a k zvýšeniu jeho výdavkov. Podľa nej situácia otca je rovnaká ako v čase, keď učinil podanie, ktorým súhlasil s výškou výživného. Vzhľadom k tomu, že je otec vysokoškolsky vzdelaný a v minulosti pracoval na ňou uvedených pracovných pozíciách, je podľa nej v jeho možnostiach a schopnostiach zaradiť sa do pracovného režimu a dosahovať určitý príjem, pričom aj pracovná pozícia kuchár je v dnešnej dobe platená dobre (podľa I. mzdy kuchárov sa pohybujú v priemere cca 1.300 eur mesačne). Ďalej uviedla, že otec nie je vedený ako úpadca, a teda nedošlo k vyhláseniu oddĺženia voči jeho osobe, pričom ani prípadné oddĺženie by nemalo vplyv na jeho povinnosť platiť výživné. Na druhú stranu, ak sa otec zbaví dlhov osobným bankrotom, zvýši sa aj jeho schopnosť plniť si vyživovaciu povinnosť. Otcov argument v tomto smere preto považovala za irelevantný. Opätovne navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť.

6. K podanému odvolaniu a vyjadreniam sa kolízny opatrovník nevyjadril.

7. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ v spojení s § 3 ods. 5 CMP), preskúmal vec v intenciách ust. § 65 a § 66 CMP a postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 2 ods. 1 CMP rozsudok prvostupňového súdu podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd dospel k záveru, podľa ktorého súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, ktoré následne správne právne posúdil a pri rozhodovaní vychádzal zo zásad stanovených Zákonom o rodine týkajúcich sa vyživovacej povinnosti rodičov k maloletým deťom. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto len konštatuje správnosť jeho záverov, pričom konštatuje, že otec v odvolaní neuviedol žiadne dôvody, ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový alebo právny stav, resp. s ktorými by sa už nevysporiadal súd prvej inštancie.

8. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že vzhľadom na prvostupňovým súdom zistený skutkový stav považoval za preukázané, že je v možnostiach a schopnostiach otca dosahovať príjem, z ktorého je možné uhrádzať výživné v sume 250 eur tak, ako to ustálil súd prvej inštancie. Z vykonaného dokazovania totiž nevyplýva žiadna okolnosť, ktorá by bránila otcovi zamestnať sa, a to najmä po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, pričom vzhľadom na svoje vysokoškolské vzdelanie môže dosahovať aspoň priemerný príjem tak, ako to správne uviedla matka vo vyjadrení k odvolaniu. Jeho argumentácia týkajúca sa výkonu trestu odňatia slobody neobstojí, keď práve naopak prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rozširuje pracovné možnosti otca.

9. Navyše, trestná činnosť otca nemôže ísť na úkor mal. dieťaťa a jeho práva na primerané výživné. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 236/2018, ktorý vysvetľuje podstatu princípu potenciality príjmu rodiča povinného platiť výživné na mal. dieťa a tiež potrebu uplatnenia tohto princípu aj v prípade, ak sa povinný rodič dopustí úmyselnej trestnej činnosti, ktorá má v konečnom dôsledku (vzhľadom na vzatie rodiča do väzby, následne odsúdenie a výkon trestu odňatia slobody) negatívny dopad na jeho zárobkové možnosti a v súvislosti s tým aj na jeho možnosti platiť výživné. Najvyšší súd SR v tomto rozhodnutí konštatoval, že skutočnosť, že sa otec mal. dieťaťa povinný platiť naň výživné dopustil úmyselného protiprávneho konania majúceho znaky trestnej činnosti (v danej veci išlo o úmyselné násilné konania voči osobe oprávnenej na výživu), za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až k strate jeho príjmov, nemôže byť na úkor maloletého dieťaťa. Táto skutočnosť nie je dôvodom, pre ktorý by sa nemal uplatniť princíp potenciality príjmov, v zmysle ktorého súd neprihliada len na skutočné príjmy osoby povinnej platiť výživné, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jej potencialných príjmov, tzn. príjmov, ktoré mohla mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zameranie, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Najvyšší súd SR konštatoval, že vzdanie sa objektívnej možnosti platiť výživné v dôsledku takéhoto konania povinného nemôže byť na úkor oprávneného. Opačný výklad ust. § 75 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine by viedol k absurdným dôsledkom, medzi iným napr. k tomu, že povinný by sa svojim úmyselným násilným konaním voči oprávnenému s následnou väzbou a právoplatným uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody „zbavil“ alebo „mohol zbaviť“ svojej vyživovacej povinnosti. Opätovne odvolací súd zdôrazňuje, že výkon trestu odňatia slobody a s tým spojené obmedzené možnosti dosahovať príjem v dôsledku trestnej činnosti otca idú na jeho vrub a bolo by nespravodlivé, ak by takáto okolnosť mala za následok zníženie výšky výživného.

10. Vzhľadom k vyššie uvedenému právne závery súdu prvej inštancie, ktorý pri posúdení zmeny pomerov vychádzal z potenciality príjmu otca a jeho súhlasného stanoviska k zvýšeniu výživného a neprihliadal na skutočnosť, že je vo výkone trestu odňatia slobody, považoval odvolací súd za správne, preto námietka otca týkajúca sa nemožnosti dosahovať príjem z dôvodu výkonu trestu odňatia slobody, resp. po prepustení z takéhoto trestu, nebola opodstatnená.

11. Odvolací súd podčiarkuje, že otec by mal vynaložiť maximálne úsilie, aby si mohol plniť vyživovaciu povinnosť voči svojmu mal. dieťaťu v primeranom rozsahu, ktorý zodpovedá potrebám dospelujúceho chlapca, najmä ak nemá žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Výživné určené súdom prvej inštancie vzhľadom na zistený skutkový stav (najmä výdavky dieťaťa, ktoré zostali v konaní nesporné) možno považovať za minimálne, a to najmä ak osobnú starostlivosť o maloletého vykonáva matka a otec nad rámec výživného neprispieva a na osobnej starostlivosti o dieťa sa nepodieľa. Súd prvej inštancie správne prihliadol na zmenu pomerov, ktorá u maloletého nastala prirodzeným vývojom, prestupom na vyšší stupeň vzdelávania, ako aj na všeobecný nárast cien (infláciu).

12. V neposlednom rade možno dať za pravdu argumentácii matky, podľa ktorej ani prípadné vyhlásenie osobného bankrotu nezabavuje otca vyživovacej povinnosti. Podľa zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii totiž výživné na mal. dieťa oddĺženiu nepodlieha.

13. Vzhľadom k vyššie uvedenému odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil vo všetkých jeho výrokoch, t. j. aj vrátane určenia nedoplatku na zvýšenom výživnom a povolenia jeho splácania v splátkach, ktoré považuje za primerané vzhľadom na okolnosti prípadu. Správne bolo rozhodnuté aj o náhrade trov konania.

14. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá na ne nárok, nezistiac dôvody pre aplikáciu ust. 55 CMP.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).